

Pas a desnivell

Dones de tots els països: uniu-vos a nosaltres

Això del feminisme és molt curiós: no ve de tan lluny com sembla, perquè en realitat va començar —en la seva fase més activa— a darreries del segle passat. La part dita passiva s'ha anat defensant al llarg dels anys i la història ens explica venjances impressionants. A vegades fa l'efecte que la cosa ha estat més igualada que no sembla. En pla de confiança, entre amics, m'atreveria a dir que en el cas d'haver d'establir conclusions positives (i potser ja és hora que ho provem) hauriem de considerar l'espècie humana en conjunt, abandonant d'una vegada la mania de penjar o despenjar el sexe com si es tractés —ara sí, ara no— de condecoracions o d'estigmes.

Si ens decidim a fer-ho, ens veurem abocats a unes preses de posició pràcticament inevitables: el fatalisme, l'escepticisme i un realisme immediat i pràctic que, poc o molt, ja funciona. Quant al fatalisme, no em puc estar de referir-me a una frase pronunciada no fa gaire per un personatge el nom del qual em callo, per allò de no fer propaganda velada i, sobretot, perquè en aquests moments no em puc recordar de cap manera de com es diu. Però la frase era aquesta: «El racional més animal que existeix és l'Home». Poso Home, amb majúscula, perquè imagino que el sentit de l'oració ho requereix, però no em quedo tranquil. En la fase actual de realisme pràctic, cal anar-hi amb molt de compte i crec que hem de buscar un altre mot que no signifiqui necessàriament «Individu mascle de l'espècie humana (oposat a dona)». No. És una oposició hipòcrita que ja no serveix. El lector assidu de textos permanents o periòdics ha d'haver observat per força que tots ens hi mirem molt escrivint *ministres* i *ministresses*, *jutges* i *jutgesses* (aproximadament), *generals* i

generales... Això darrer em deixa un dubte gros, perquè dins la milícia *general* és un toc de corneta destinat a posar sobre les armes les forces d'un campament. Hi ha altres casos que reclamen amb urgència la intervenció i el veredict de les autoritats filològiques corresponents, perquè anem una mica perduts i ens fem uns embolics memorables.

Tot això ve a tomb a propòsit de la guerra de les Malvines. Sembla mentida, oi? Jo he estat feminista de tota la vida, per profundes conviccions i vençut per les evidències. Així he format, amb les penes i els treballs propis d'aquesta mena d'aventures, una família avinguda, composta de nois i noies, tots ells nacionalistes, amb tendències esquerranes i, naturalment, feministes. En

aquest aspecte, les coses han anat força bé fins que a senyora Thatcher es va introduir com un tascó entre nosaltres. A mi la senyora Thatcher no m'agrada, no pas perquè sigui una dona —i ara!—, sinó per la seva significació política. Si hagués estat un home, encara m'agradaria menys, potser degut a un instint que em fou adjudicat sense consultar-me. He de confessar que, en aquest aspecte, no estic al dia.

El cas és que els meus fills, particularment les noies, han pres partit contra l'anomenada dama de ferro, deixant en segon terme el fàstic de les dictadures militars, que són molt bones per a utilitzar les armes que els dona el poble per a oprimir aquest mateix poble que els paga els sous, però que solen fer el ridícul —amb sang i llàgrimes dels

altres— quan es tracta de posar a prova els seus coneixements professionals. I ara he de fer una declaració d'amor i d'imparcialitat paternal: la polèmica que ha tingut lloc a casa és un reflex del que ha ocorregut una mica a tot arreu, o sigui que les feministes són molt crítiques contra les dones que assoleixen el poder. Per què? Fa pocs dies vaig sostenir una conversa amb una escriptora jove, excel·lent, de les millors que tenim, la qual va atacar sense contemplacions la conducta de la primera ministra (o ministressa?) d'Anglaterra. En preguntar-li les causes del seu enuig, em respongué que, simplement, d'una dona calia esperar-ne una major *sensibilitat*. A mi em va semblar (i vaig dir-li-ho) que només ens faltava aquesta, que ara ens hàgim de preocupar d'atribuir sexe a la sensibilitat. Reconec que quan discuteixo exagero, un defecte que confiava que amb els anys se m'atenuaria, però no ha estat així... Se m'acut, per exemple, que si posàvem algú tocant el violí darrere un paravent o tapat per una cortina, feina hi hauria per a endevinar si l'executant és home o dona. I si s'endevinava, malament, perquè voldria dir que els valors hormonals haurien atropellat els altres. La qual cosa és escassament positiva o qui sap si negativa del tot.

En resum, proposaria una reconsideració de conjunt. Hem d'ésser humils i reconèixer que la raça humana més aviat és una desgràcia. Però el sol fet d'acceptar-ho ja ens donaria una esperança redemptora. Fa mala mar i anem tots en una mateixa barca. Si remem junts, oblidant estúpides prepotències o revenges justificades (en això darrer caldria donar la raó a les dones), potser arribarem en algun port. Potser... ● PERE CALDERS

